

Hariduse korraldus ja rahastamine KOV vaatenurgast

Aimur Liiva

Kiili vald

Üldised mõtted

- Kohalikud omavalitsused ei ole valimatult kõigi muutuste (HTM-i algatuste) vastu, Eesti demograafiline situatsioon kutsub muutused igal juhul esile.
- Erinevate vaatenurkade ja arvamuste olemasolu on paratamatu ja täiesti normaalne, ka KOV-ide hulgas.
- Raha on alati liiga vähe.

Haridustoetusest

- Haridustoetuse jaotuse aluseks võetud koefitsentidel põhinev arvestussüsteem ei ole kohalike omavalitsuste ja omavalitsusliitude poolt aktsepteeritud.
- Haridustoetus peaks olema kooliastmeti diferentseeritud.
- Tööjõukulude toetuse tõus võrreldes 2014. aastaga ei kata suurel osal KOV-idest (54%) õpetajate palgatõusu tegelikku kulu.

Haridustoetusest

- HEV õppe rahastamine ei ole reaalse eluga kooskõlas.
- Õppevahendite komponendi peab PGS § 82 lg3 järgi katma täies ulatuses riik.
- Tugispetsialistide rahastamise võimaldamine investeeringukomponendi arvelt ei ole lahendus, mis oleks jätkusuutlik.
- Haridusreserv tuleb taastada, osades KOV-ides õpilaste arv endiselt kasvab.

Probleem!

HTM-i ja KOV-ide vahel on küll näiline dialoog, aga mitte sisuline ja kindlasti mitte KOV ettepanekuid arvesse võttev.

Muud mõtted

Kaasav haridus

- Eesmärk on täiesti õilis ja õige, aga ...
- Aare Külaots, Paikuse Põhikooli direktor (tsitaat EHF listist):

Minu arvates hakkavad meie probleemid kaasava hariduse kontseptsioonist ... kõik õpilased on kaasatud ühte suurde klassi, mille eest seisab sama ÜKS õpetaja, kes seisis seal ka enne kaasamist :(

Rajaleidja keskused

- Palju positiivseid kogemusi ... aga paraku on need kõik väljaspool Tallinna ja Harjumaad.
- Kohapealse teenuse olemasolu vajadus ilmne, kui jutt käib eripedagoogist/logopeedist. Arusaamatult palju on karjäärinõustajaid.
- Logopeedi leidmine lasteaeda/kooli praktiliselt võimatu isegi Tallinna külje all ja olukorras, kus koolis 650 õpilast ning lasteaias 340 last ja vald valmis maksma igati korralikku palka.

Lasteaia/hoiu kohad

- Probleem, mille suurimaks likvideerijaks on tegelikult aeg.
- Riigipoolne (euro)tugi (SiM) tuleb ca 6-7 aastat liiga hilja, aga loomulikult parem seegi, kui mitte kunagi.
- Lastehoiukohtade toetus (SoM), avaneb väidetavalt 2015 sügisel ja suur küsimus on, kes on taotlejad lõpuks ja kui palju neid on? Kas mõõdik saab täidetud?

Lasteaednike palk

- Käärid palganumbris on erinevate KOV-ide puhul väga suured.
- Suurem osa KOV-e ei ole põhimõtteliselt suutelised pakkuma lasteaiaõpetajatele kooliõpetajatega võrdset palgataset.

Koolid

- Kas riik tahab 100% gümnaasiumiharidust endale? Kui jah, siis milline on tähtaeg? Ja mis lahendused on Tallinnale ning Harjumaale?
- Mis asi on kodulähedane põhikool (sisuliselt)?
- Õpilaskoduga (alg- ja põhi)kool – vajadus, mis ei kao.
- Erakoolide finantseerimine.

Huviharidus

- Õpetajate/juhendajate palgakäärid väga suured.
- Kättesaadavus õpilastele väga erinev.

Koolitoit

- Tasuta lõunaid pole olemas, isegi koolis mitte.

Kokkuvõtteks

- KOV-id, ELL ja EMOL ootavad HTM-ilt sisulist dialoogi.
- Ühe eesmärgi taga ajamine (õpetajate palgatõus) kõikide teiste asjade arvelt ei ole jätkusuutlik tee.
- Koolivõrgu reorganiseerimise vajadusest saab suurem osa KOV-e tegelikult aru, küsimus on pigem protsessi ulatuses ja viisis.